

Sygn. akt VII U 1831/13

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07.03.2014 r.

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy

Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia : SSO Monika Kiwiorska-Pająk

Protokolant :st. sekretarz sądowy Magdalena Karaś

przy udziale - - -

po rozpoznaniu w dniu 07.03.2014 r. w Świdnicy

sprawy **L. B.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania **L. B.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 26.09.2013 r. Nr (...)

z dnia 05.11.2013 r. Nr (...)

I. oddala odwołania;

II. zasądza od wnioskodawczyni na rzecz strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VIIIU 1831/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni L. B. odwołała się od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 26.09.2013 r. i 05.11.2013 r., którymi strona pozwana przyznała prawo do emerytury, ustaliła jej wysokość i podjęła wypłatę świadczenia od dnia 01.08.2013 r.

W odwołaniach wnioskodawczyni podniosła, że udowodniony przez nią łączny okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat, co gwarantuje jej prawo do emerytury w najniższym wymiarze, tj. 831,15 zł. Wnioskodawczyni wskazała, że w okresie od 27.12.1968r. do 01.12.1983 r. pracowała w gospodarstwie rolnym, a od 16.11.2003 r. do chwili obecnej prowadzi działalność gospodarczą, w związku z czym powołała się na przepisy ustawy emerytalnej, z których wynika, że przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się przypadające

przed dniem 01.01.1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, traktując je jako okresy składkowe. Powyższe stanowi, że wnioskodawczyni spełnia warunki uprawniające ją do otrzymania zagwarantowanej najniższej emerytury.

W odpowiedzi na odwołania strona pozwana wniosła o ich oddalenie i zasądzenie od wnioskodawczyni kosztów zastępstwa procesowego w kwocie po 120 zł. Strona pozwana wskazała, że zarzuty odwołania są niezasadne, bowiem ubezpieczona nie udowodniła 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych, nadto okresy pracy w gospodarstwie rolnym dla ubezpieczonych po 16 roku życia, urodzonych po 31.12.1948 r., którzy osiągnęli powszechny wiek emerytalny nie mają wpływu na prawo do emerytury i jej wysokości. Jedynie za okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników jest podstawa do przeliczenia świadczenia z uwzględnieniem pracy w gospodarstwie rolnym. Jednakże wnioskodawczyni nie przedstawiła dokumentów potwierdzających opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni L. B. (ur. (...)) w dniu 20.08.2013 r. złożyła wniosek o emeryturę do którego dołączyła oświadczenie w sprawie zatrudnienia w gospodarstwie rolnym w okresie od 08.12.1983 r. do 16.12.1998 r. wraz z zeznaniami świadków potwierdzone przez Urząd Gminy S.. Nadto wskazała, że od 16.11.2003 r. i nadal prowadzi działalność gospodarczą.

W karcie przebiegu zatrudnienia organ rentowy wyliczył wnioskodawczyni staż sumaryczny w wymiarze 12 lat, 11 miesięcy i 2 dni, na który składają się okresy składkowe w wymiarze 9 lat 8 miesięcy i 9 dni oraz okresy nieskładkowe ograniczone do 1/3 składkowych w wymiarze 3 lata, 2 miesiące i 23 dni.

Decyzją z dnia 26.09.2013 r. organ rentowy przyznał wnioskodawczyni emeryturę w kwocie zaliczkowej od 01.08.2013 r. W decyzji wskazano, że podstawę emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

W przypadku wnioskodawczyni ustalono, że:

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 19.711,26 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 250,10 miesięcy
- wyliczenie kwoty emerytury wynosi 78,81 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: $19.711,26 / 250,10 = 78,81$ zł

Okresowa emerytura kapitałowa wyniosła 41,41 zł.

W decyzji wskazano także, że emerytura z FUS przyznana od 01.08.2013 r. w kwocie 78,81 zł wraz z okresowa emerytura kapitałową w kwocie 41,41 zł jest niższa od najniższej emerytury, która wynosi 831,15 zł. Emerytury nie podwyższono wnioskodawczyni, gdyż nie udowodniła łącznie okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 20 lat.

Ponadto wnioskodawczyni została poinformowana, że emerytura będzie wypłacana w kwocie zaliczkowej do czasu wyjaśnienia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z Płatnikiem Składek niezdolności na koncie ubezpieczeniowym wnioskodawczyni.

Kolejną decyzją z dnia 05.11.2013 r. strona pozwana z urzędu przeliczyła emeryturę wnioskodawczyni od 01.08.2013 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wyliczeń dokonano w taki sam sposób, co w decyzji poprzedzającej, przy przyjęciu tych samych danych. Okresowa emerytura kapitałowa wyniosła 41,41 zł + emerytura brutto = 78,81 zł, co łącznie dało miesięczną wysokość świadczenia do wypłaty w kwocie 120,22 zł.

dowód: akta emerytalne ZUS

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd zważył:

Odwołanie od powyższych decyzji należało oddalić.

W niniejszej sprawie wnioskodawczyni kwestionuje wysokość emerytury, jaką strona pozwana wyliczyła jej w zaskarżonych decyzjach i domaga się uzupełnienia brakujących okresów składkowych i nieskładkowych okresami pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia w myśl art. 10 ustawy emerytalnej, co z kolei gwarantuje jej prawo do otrzymania emerytury w najniższym wymiarze.

Strona pozwana w piśmie z dnia 24.10.2013 r. skierowanym do wnioskodawczyni wyjaśniła, że emerytura została jej przyznana na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej oraz wyliczona zgodnie z art. 26 tej ustawy. Zatem wnioskowane okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia nie mają wpływu na prawo do emerytury dla ubezpieczonej urodzonych po 31.12.1948 r., która osiągnęła powszechny wiek emerytalny i nie rzutują na wysokość jej świadczenia, bowiem emerytura ustalona zgodnie z art. 26 ulega zwiększeniu jedynie za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno rentowe.

W ocenie Sądu stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest prawidłowe, ponieważ uzupełnienie stażu ubezpieczeniowego okresami wymienionymi w art. 10 ust. 1 ustawy emerytalnej nie przekłada się bezpośrednio na wysokość emerytury w systemie powszechnym i to zarówno wyliczonej według formuły art. 51-56 jak i formuły art. 25-26a tej ustawy. Problematyka uwzględniania okresów ubezpieczenia społecznego rolników w wysokości emerytury dotyczy bowiem emerytur z systemu zdefiniowanego świadczenia, w którym wysokość świadczenia emerytalnego nie jest powiązana bezpośrednio z wysokością wpłaconych do systemu składek, ale jest określona w przepisach, zaś sposób obliczania emerytury normują art. 51-56 ustawy. Zgodnie z tymi przepisami emerytura składa się z części socjalnej wynoszącej 24% kwoty bazowej oraz części stażowej, której wysokość uzależniona jest od osiągniętych okresów składkowych i nieskładkowych oraz od wysokości opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne w wybranych latach. Kwestia ta pojawia się również w odniesieniu do emerytur z systemu zdefiniowanej składki, w którym wysokość otrzymywanego świadczenia uzależniona jest od wysokości wnoszonej do systemu składki i poziomu stopy zwrotu z inwestycji, a każdy ubezpieczony finansuje własną emeryturę, której wysokość ma ścisły związek z wysokością środków włożonych do systemu w postaci składek. Emerytura ta składa się z emerytury I filaru i emerytury kapitałowej, tj. II filaru. Zasady nabycia oraz wysokość emerytury I filaru określa Dział II, Rozdział 1 ustawy emerytalnej. Emerytura ta jest wypłacana ze środków zgromadzonych w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, do którego jest przekazywana część składki na ubezpieczenie emerytalne w wysokości 12,22% podstawy jej wymiaru, powiększonych o kwotę kapitału początkowego. Z kolei emerytura kapitałowa II filaru, wypłacana jest ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (3,5% podstawy wymiaru składki) i środków gromadzonych na subkoncie ubezpieczonego prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (3,8% podstawy wymiaru składki). Zasady przyznawania i wypłaty oraz wysokość emerytury kapitałowej regulują przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz.U. nr 228, poz. 1507 ze zm.) Emerytura z I filaru obliczana jest na zasadach wynikających z art. 25-26a ustawy emerytalnej. W myśl art. 26 ust 1 emerytura ta stanowi wynik podzielenia kwoty składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury i zwaloryzowanego kapitału początkowego przez okres średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego (wyrażonego w miesiącach).

Przepis art. 56 ustawy emerytalnej reguluje problematykę uwzględniania okresów ubezpieczenia społecznego rolników w wysokości emerytur w systemie zdefiniowanego świadczenia i dotyczy podmiotów przechodzących na emeryturę na tzw. starych zasadach, w szczególności dotyczy to osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r.

W przypadku wnioskodawczynie, urodzonej (...), została przyznana emerytura kapitałowa obliczona według zasad wynikających z art. 25-26a ustawy emerytalnej. Zatem wnioskowany przez ubezpieczoną okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia nie ma w jej przypadku wpływu na prawo do emerytury jako ubezpieczonej urodzonej po dniu 31.12.1948 r., która osiągnęła powszechny wiek emerytalny i nie rzutuje na wysokość jej świadczenia.

Ustalona zgodnie z art. 26 emerytura ulega zwiększeniu jedynie za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno rentowe. Brak jednak dowodów potwierdzających opłacanie przez wnioskodawczynię składek na te fundusze skutkuje oddaleniem odwołań.

W świetle powyższych rozważań Sąd uznał, że zaskarżone decyzje, w której organ rentowych ustalił wnioskodawczyni wysokość emerytury są prawidłowe i z powyższych względów na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił oba odwołania.

Orzeczenie o kosztach oparto o przepis art. 98 k.p.c., w zw. z §11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2013 r., poz. 490 t.j.).